

FORSIKRINGSAVTALE

for offentlig tjenstepensjon

mellom

Selskap:

Hafslund AS

Hafslund Eco Vannkraft

(i det følgende kalt foretaket)

Organisasjonsnummer:

920 596 509

976 894 677

og

Hafslund pensjonskasse

(i det følgende kalt pensjonskassen)

980 156 605

I kraft fra 01.01.2020
(Erstatter forsikringsavtale 01.01.2011 og 18.03.2015)

INNLEDNING

Hafslund pensjonskasse ble etablert med virkning fra 22.9.1998. Pensjonskassen ble opprettet av E-CO Energi (het før 2001 Oslo Energi Holding) for å forvalte pensjonsordninger for foretakets ansatte, tidligere ansatte og pensjonister samt ansatte, tidligere ansatte og pensjonister i Hafslund sine konsernselskaper. Pensjonsordningen for ansatte i Hafslund har tidligere vært forsikret i Oslo Pensjonsforsikring AS (tidligere Oslo kommunale pensjonskasse). Per 31.12.2008 ble pensjonskassen lukket for opptak av nye medlemmer etter at konsernet fra dette tidspunktet besluttet å innføre innskuddspensjon som konsernets generelle pensjonsordning.

Pensjonskassens styre og virksomhet er nærmere definert i pensjonskassens vedtekter. Avtalen går foran der hvor den skiller seg fra lovregler som kan fravikes.

Ved siden av vedtektene og denne avtale gjelder:

- Særavtale SGS om tjenestepensjonsordning (TPO) avtalt i Hovedtariffavtalen for kommunal sektor.
- Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser av 6. juli 1957 (samordningsloven) og forskrifter gitt med hjemmel i loven. Dette innebærer at de pensjoner som er fastsatt i disse vedtekter, bl.a. skal samordnes med annen tjenestepensjon som nevnt i loven og tilhørende forskrifter og pensjon fra folketrygden.
- Lov om forsikringsvirksomhet av 10. juni 2005 (Forsikringsvirksomhetsloven)
- lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 (Forsikringsavtaleloven) sammen med de forskrifter som er knyttet til lovene.
- Overføringsavtalen
- Vedtekter for offentlig avtalefestet pensjon.

OM ORDNINGEN

Disse bestemmelsene gjelder tjenestepensjonsordninger avtalt i Hafslund pensjonskasse mellom foretaket og arbeidstakerne.

Pensjonene fastsettes i hovedsak etter lov om Statens Pensjonskasse.

For pensjonsordningen gjelder Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser av 6. juli 1957 – i det følgende kalt samordningsloven – og forskrifter gitt med hjemmel i loven. Dette innebærer at de pensjoner som er fastsatt i disse bestemmelsene blant annet skal samordnes med annen offentlig tjenestepensjon og pensjon fra Folketrygden.

Pensjonskassen er medlem av Overføringsavtalen.

KAPITTEL 1 MEDLEMSKAP

§ 1-1

Pensjonskassen overtar en forpliktelse til å utbetale pensjoner i henhold til de vilkår som fremgår av denne avtale, til de personer som til enhver tid er meldt inn i pensjonskassen etter denne avtale.

Per 31.12.2008 ble pensjonskassen lukket for opptak av nye medlemmer etter at konsernet fra dette tidspunktet besluttet å innføre innskuddspensjon som konsernets generelle pensjonsordning.

Vilkår for medlemskap for ansatte før 1.1.2009: Arbeidstakere som er ansatt med en ukentlig arbeidstid som minst utgjør 14 timer, meldes inn i pensjonskassen på ansettelsestidspunktet. Flere arbeidsforhold hos samme arbeidsgiver ses under ett. Ved beregning av stillingsprosent medregnes i tillegg til det fast avtalte også annen arbeidstid som nevnt i annet ledd, etterskuddsvis for hvert kvartal. Samlet stillingsprosent kan likevel ikke overstige 100 prosent.

Andre arbeidstakere som i løpet av et kvartal gjennomsnittlig har hatt en arbeidstid på minst 14 timer i uken etterinnmeldes ved kvartalets utløp. Det tas likevel ikke hensyn til stillingsprosent som overstiger 100 prosent. Overtidsarbeid skal ikke medregnes.

Arbeidstakere som går inn under fjerde ledd, og som har en avtalt stillingsstørrelse som overstiger minstekravet for innmelding i pensjonskassen, er risikodekket fram til utløpet av det kvartalet arbeidsforholdet påbegynnes. Risikodekningen innebærer at arbeidstakeren ved uførhet, eventuelt etterlatte ved dødsfall, vil ha rett til pensjon som om vedkommende skulle ha vært innmeldt fra ansettelsestidspunktet med den avtalte stillingsprosent.

Foretaket og konsernforetakene er ansvarlig for at arbeidstakere som oppfyller opptaksvilkårene meldes inn i pensjonskassen.

§ 1-2

Foretaket eller konsernforetaket skal sende inn melding om opptak av arbeidstakerne som skal tas opp i pensjonskassen. Melding om opptak skal sendes pensjonskassen så snart som mulig, og senest før den dag opptaket skal finne sted. Den informasjon som pensjonskassen trenger for å kunne overta forpliktelsen til å utbetale pensjoner må oppgis i forbindelse med opptaket.

Det er ikke anledning til å reservere seg mot medlemskap for arbeidstakere som fyller opptaksvilkårene.

§ 1-3

Som medlem av pensjonskassen regnes:

1. Arbeidstaker som er meldt inn i pensjonskassen etter vilkårene i § 1-1.
2. Alderspensionist som har sluttet i foretaket eller konsernforetaket ved oppnådd pensjonsalder.
3. Alderspensionist som har redusert sin stilling til mindre enn 14 timer pr. uke ved oppnådd pensjonsalder.
4. Uførepensionist som er blitt ufør mens vedkommende var i foretakets eller konsernforetakets tjeneste.

§ 1-4

Unntatt fra medlemskap i pensjonskassen er:

1. Arbeidstakere som ved den aldersgrense som gjelder for stillingen ikke vil få en samlet pensjonsgivende tjenestetid på minst tre år. Tjenestetid som er medregnet som følge av bestemmelsene i § 2-3 skal inkluderes.
2. Arbeidstakere som har rett og plikt til medlemskap i annen pensjonsordning som foretaket eller konsernforetaket betaler premie eller annet tilskudd til.
3. Arbeidstakere som ikke er medlem av norsk Folketrygd.

Arbeidstakere som er medlem av annen offentlig pensjonsordning som foretaket betaler avgift eller premie til og som gir ytelser av minst tilsvarende verdi, skal ikke være medlem av pensjonskassen.

§ 1-5

Et medlem som slutter i foretakets eller konsernforetakets tjeneste, eller som reduserer sin stilling til mindre enn 14 timer per uke, skal meldes ut av pensjonskassen. Dette gjelder likevel ikke medlem som går over på sykepenge, uførepensjon eller alderspensjon.

Et medlem som i løpet av et kvartal ikke har oppfylt minstekravet for medlemskap etter § 1-1 skal meldes ut av pensjonskassen. Utmelding skal da skje med tilbakevirkende kraft fra utløpet av forrige kvartal. Tilsvarende gjelder ved endring av stillingsprosent. Foretakene og konsernforetakene er ansvarlige for at medlemmer som ikke oppfyller vilkårene for medlemskap blir utmeldt av pensjonskassen.

KAPITTEL 2 PENSJONSGIVENDE TJENESTETID

§ 2-1

Pensjonsgivende tjenestetid regnes fra dato for første gangs innmelding i pensjonskassen, jf. likevel § 2-2 og § 2-3.

Pensjonsgivende tjenestetid før opprettelse av pensjonskassen vil tilsvare overført pensjonsgivende tjenestetid fra Oslo kommunale pensjonskasse (Oslo Pensjonsforsikring AS)

Som pensjonsgivende tjenestetid regnes også den tid medlemmet mottar uførepensjon, likevel slik at pensjonsgrunnlaget fastsettes i forhold til uføregraden i nevnte tidsrom. Dette kan fravikes ved tilståelsen av uførepensjon. Se kapittel 6.

Fortsetter et medlem i pensjonsberettiget stilling utover aldersgrensen blir den forlengede tjenestetid medregnet.

Ved beregning av uføre-, ektefelle-, og barnepensjon medregnes fremtidig tjenestetid etter bestemmelsene i hhv. § 6-1, § 7-1 og § 8-1.

§ 2-2

En arbeidstaker som fratrer sin stilling hos foretaket eller konsernforetaket uten at det samtidig utbetales noen pensjon for ham, meldes ut av pensjonskassen.

Ved fastsettelse av den pensjonsgivende tjenestetid blir del av år på seks måneder eller medregnet som et helt tjenesteår, mens del av år på under seks måneder ikke blir regnet med.

Arbeidstakerens opparbeidete rettigheter blir værende i pensjonskassen, men uten opptjening av ytterligere medlemstid.

Hvis arbeidstakeren har vært medlem av pensjonskassen i mindre enn 3 år har han likevel ikke ubetinget rett til pensjon.

Andre rettigheter arbeidstakeren har etter utmelding fremgår av kapittel 11.

§ 2-3

Pensjonskassens styre har inngått avtale med Statens Pensjonskasse og andre offentlige pensjonsinstitusjoner om overføring og samordning av pensjonsrettigheter for medlem med flere og eventuelt samtidige medlemskap. Ved samtidig tjenestetid kan det avtales andre regler for minstelønn eller arbeidstid som gir rett til medlemskap i pensjonsordningen enn dem som er fastsatt i kapittel 1, og for fastsetting av pensjonsgrunnlag, beregning og utbetaling av pensjon.

Har pensjonskassen inngått slik avtale om overføring av pensjongivende tjenestetid for arbeidstakere som har vært medlem i en eller flere av disse pensjonsinstitusjonene, skal pensjonen utbetales med det beløp som ville blitt aktuelt dersom all tjenestetid hadde vært i siste pensjonsordning.

§ 2-4

Foretaket er ansvarlig for å melde ansatte inn i pensjonskassen i samsvar med kapittel 1. Der som arbeidstaker blir pensjonistberettiget ut en at foretaket har meldt vedkommende inn i pensjonskassen, eller arbeidstakeren på grunn av manglende arbeidsdyktighet ikke kunne opptas som medlem, er pensjonskassen ikke ansvarlig for pensjonskostnadene.

KAPITTEL 3 PENSJONGRUNNLAG

§ 3-1

Pensjongsgrunnlaget, det vil si grunnlaget for beregning av pensjonsytelsene fastsettes i hovedsak på samme måte som i Lov om Statens Pensjonskasse, og beregnes ut fra årlig lønn. I årlig lønn skal følgende utbetalingsarter inngå:

- Månedslønn, personlig tillegg, skifttillegg, hjemmevakt, personlig lønn på grunn av beordring, timelønn, daglønn og leder for sikkerhet

Faste tillegg ut over regulativlønnen regnes som pensjongivende etter de regler som fastsettes i tariffavtale mellom arbeidsgivernes og arbeidstakernes organisasjoner.

Pensjonskassens styre kan fastsette særskilt pensjongsgrunnlag når det finnes påkrevet på grunn av spesielle lønnsfastsettelse eller andre særskilte forhold.

Det tas ikke hensyn til lønn utover 12 ganger grunnbeløpet. Dette gjelder også for medlemmer som samtidig innehar flere pensjonsberettigede stillinger.

Pensjongsgrunnlag beholdes uforandret når lønn erstattes av sykepenge, omsorgspenge, opplæringspenge, pleiepenge, fødselspenge, svangerskapspenge eller adopsjonspenge i henhold til Lov om Folketrygd.

§ 3-2

Har et medlem hatt arbeid med varierende arbeidstid skal det på tidspunkt for pensjonering fastsettes en gjennomsnittlig stillingsprosent. Det skal ses bort fra endringer av stillingsprosent etter utløpet av siste kvartal før pensjoneringstidspunktet. Ved fastsettelsen medregnes først og fremst perioder med høyeste stillingsprosenten og ikke med mer enn den tid som kreves for å få full pensjon. Ved beregningen av pensjonsgrunnlaget tas et utgangspunkt i regulativlønn for full stilling. Dette pensjonsgrunnlaget omregnes i henhold til gjennomsnittlig stillingsprosent, og eventuelle tillegg etter § 3-1 skal medregnes.

Dersom et medlem har hatt flere stillinger samtidig skal stillingene ses under ett ved pensjonsberegningen.

Har et medlem tidligere hatt høyere pensjonsgrunnlag enn på pensjoneringstidspunktet, og dette ikke skyldes en alminnelig lønnsregulering, skal det høyere grunnlag gjelde for tiden før grunnlaget gikk ned, og det lavere gjelde for resten av den pensjonsgivende tjenestetiden. Det høyere grunnlag beregnes i tilfelle som et gjennomsnitt de to siste årene før lønnsnedgangen, mål i antall grunnbeløp. Ved eventuell deltidstilling er det pensjonsgrunnlaget ved full stilling som skal benyttes ved sammenligningen.

I de tilfeller hvor det på et senere tidspunkt skal foretas gjennomsnittsberegninger eller andre sammenligninger av pensjonsgrunnlag, skal grunnlagene reguleres i samsvar med reguleringen av pensjoner under utbetaling i det aktuelle tidsrom. Normeringer og justeringer av medlemmets lønn før endelig pensjonering, men etter at lønnen opphørte, får ikke betydning for pensjonsgrunnlaget.

Denne paragrafs tredje ledd gjelder ikke ved beregning av uførepensjon etter kapittel 6.

§ 3-3

Endringer i opptjening av pensjonsytelsene trer i kraft den dag endringene i pensjonsgrunnlaget finner sted. Opptjeningen av pensjonsytelser til medlemmer med pensjonsgrunnlag over 12G skal likevel endres med kraft fra den dag Folketrygdens grunnbeløp endres.

For medlemmer som mottar pensjon endres pensjonsytelsen den dag Folketrygdens grunnbeløp endres.

For medlemmer som mottar AFP skal pensjonsgrunnlaget endres i samme forhold som Folketrygdens grunnbeløp. Denne endringen trer i kraft når medlemmet fyller 67 år.

KAPITTEL 4 PENSJONSALDER

§ 4-1

Aldersgrensen er 70 år.

Styret i foretakene kan fastsette lavere aldersgrenser. Slike særaldersgrenser må være godkjent av Helse- og sosialdepartementet etter tilsvarende prinsipper som fastsatt i lov om aldersgrenser, med unntak for aldersgrenser som ikke er lavere enn den særaldersgrense som gjelder til enhver tid i Statens Pensjonskasse for tilsvarende og sammenlignbare stillinger.

Ved overgang til stilling med annen særaldersgrense legges den nye aldersgrensen til grunn etter ett års tjeneste i den nye stillingen.

Aldersgrenser under 70 år som er fastsatt for pensjonskassen skal il enhver tid være oppført i § 4-2.

I premieberegningen benyttes pensjonsalder 67 år. I de tilfellene aldersgrensen er lavere enn 67 år (særaldersgrense), benyttes den lavere aldersgrensen, jf. § 4-2.

§ 4-2

For pensjon fra Hafslund pensjonskasse gjelder følgende særaldersgrenser

Stillingsbetegnelse	Aldersgrense
Linjevokter	65 år
Formann v/linje	65 år
Montør v/linje	65 år
Ansatte i helkontinuerlig skift	65 år
Administrerende direktør	68 år

KAPITTEL 5 ALDERSPENSJON

§ 5-1

Et medlem har rett til alderspensjon når det fratrer sin stilling ved eller etter aldersgrensen. Som fratreden i denne forbindelse regnes her enhver stillingsreduksjon på 10 prosentenheter målt i forhold til full stilling. Stillingsreduksjonen regnes med utgangspunkt i stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden.

Fratrer medlemmet tidligst tre år før aldersgrensen har vedkommende rett til straks begynnende alderspensjon såfremt summen av alder og tjenestetid er minst 85 år eller vedkommende har fylt 67 år.

Rett til alderspensjon har dessuten medlem med mer enn 10 års medlemstid etter fylte 50 år som fratrer etter fylte 65 år.

§ 5-2

Medlem som i løpet av de siste år har gått over fra stilling med lavere aldersgrense til stillingen med høyere aldersgrense har rett til alderspensjon etter lav aldersgrense når følgende vilkår er oppfylt:

1. Medlemmet ville hatt rett til alderspensjon etter den tidlige aldersgrense.
2. Medlemmet har innehatt stilling med lavere aldersgrense i minst 15 år.
3. Den tidligere stillingens lavere aldersgrense er begrunnet med at tjenesten medfører uvanlig fysiske eller psykisk belastningen på arbeidstakerne slik at de normalt ikke makter å skjønne arbeidet forsvarlig til fylte 70 år, jf. Lov om aldersgrenser § 2.

§ 5-3

Pensjonen beregnes av medlemmets pensjonsgrunnlag når det fratrer stillingen, jf. likevel bestemmelsene i kapittel 3.

Økningen i pensjonsgrunnlaget som følge av lønnsforhøyelse de siste to år før fratreden med alderspensjon, ses det bort ved pensjonsberegningen med mindre lønnsforhøyelsen skyldes automatisk virkende lønnsregulering ved sentrale forhandlinger.

§ 5-4

Den årlige alderspensjonen beregnes slik:

1. Har medlemmet en pensjongivende tjenestetid på 30 år eller mer får vedkommende full alderspensjon. Denne skal være 70 prosent av pensjonsgrunnlaget, jf. kapittel 3. For medlemmer innmeldt etter 31.5.2002 skal full alderspensjon utgjøre 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. For innmeldt medlem etter 1.6.2002, med tidligere tjenestetid i E-CO Energi pensjonskasse eller annen pensjonsordning før 1.6.2002, skal full alderspensjon for tjenestetid etter 31.5.2002 likeledes utgjøre 66 prosent av pensjonsgrunnlaget.
2. Har medlemmet en pensjongivende inntekt på mindre enn 30 år, skal vedkommende ha avkortet alderspensjon. Denne utgjør så mange trettideler av full alderspensjon som vedkommende har pensjongivende tjenesteår.
3. Ved delvis fratreden, jf. § 5-1 kan det utbetales gradert alderspensjon.

Dersom medlemmet har opptjent all pensjon i full stilling fastsettes pensjonsgraden lik nedgangen i stillingsprosent.

Har medlemmet opptjent pensjon i stilling med deltid beregnes først en nedgang med utgangspunkt i gjennomsnittlig stillingsprosent, jf. § 3-2. Deretter fastsettes pensjonsgraden lik nedgangen i prosent av gjennomsnittlig stillingsprosent

Ved endelig fratreden regnes den resterende pensjon for seg.

4. Forsørger medlemmet barn under 18 år skal det for hvert barn ytes et barnetillegg på 10 prosent av brutto alderspensjon. Alderspensjon med barnetillegg må likevel ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget når pensjonen er beregnet etter full tjenestetid. Er pensjonen beregnet etter redusert tjenestetid skal det foretas en forholdsmessig avkortning. Ved delvis fratreden utbetales gradert barnetillegg, jf. punkt 3.

Pensjonskassen kan tilstå barnetillegg til barn som forsørgeres av medlemmet, inntil barnet fyller 21 år dersom hensynet til barnets utdanning gjør det rimelig at barnet ikke forsørger seg selv, og ikke har midler til det.

5. Medlem som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) fra fylte 62 år, skal ha alderspensjon som inntil fylte 67 år utgjør den pensjon vedkommende er sikret etter reglene i ordningen for AFP.
6. Alderspensjon etter § 5-1 tredje ledd eller § 5-4 punkt 5 kan ikke tas ut dersom det er tatt ut alderspensjon i Folketrygden før fylte 67 år. Er det tatt ut alderspensjon i Folketrygden før 67 år må den stanses før det tas ut alderspensjon.

§ 5-5

Alderspensjonen skal levealderjusteres, det vil si at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens levealder. Levealderjustering gjennomføres ved hjelp av forholdstall som fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet for årskull fra og med 1943-kullet, jf. Folketrygdlovens § 19-7.

Alderspensjon skal levealdersjusteres tidligst fra fylte 67 år. Dette gjelder også dersom det er utbetalt alderspensjon fra et tidligere tidspunkt. Pensjonen divideres med forholdstallet som gjelder ved 67 år. Dersom medlemmet fratrer stillingen etter 67 år skal forholdstallet på fratredelsestidspunktet benyttes. Det skal likevel ikke benyttes lavere forholdstall enn 1,000 slik at pensjonen ved full tjenestetid ikke blir høyere enn 70- eventuelt 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, jf. § 5-4 punkt 1.

Ved overgang fra uførepensjon til alderspensjon for medlemmer med aldersgrense høyere enn 67 år, skal alderspensjonen ved aldersgrensen levealdersjusteres med forholdstallet som gjelder ved 67 år

Når et medlem fratrer stillingen delvis skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den fratrådte stillingsdelen. Når medlemmet fratrer stillingen helt skal forholdstallet på dette tidspunktet legges til grunn for alderspensjonen for den resterende stillingsdelen.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter om anvendelse av forholdstall gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende for denne pensjonsordningen.

§ 5-6

Medlemmer som 1. januar har 15 år eller mindre igjen til fylte 67 år skal ha et garantert pensjonsnivå etter reglene i denne paragrafen.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år og anvendes på summen av:

- a) Alderspensjonen etter denne pensjonsordning samordnet med alderspensjon fra Folketrygden etter Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser

Og

- b) Alderspensjon fra Folketrygden.

For medlemmer som har 30 års medlemstid eller mer utgjør det garanterte pensjonsnivået 70- eventuelt 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, jf § 5-4 punkt 1.

For medlemmer som har mindre enn 30 års medlemstid, jf § 5-4 punkt 2 utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom summen av pensjoner etter annet ledd er lavere enn det garanterte pensjonsnivået etter tredje ledd, skal det utbetales et garantitillegg som svarer til differansen mellom det garanterte nivået etter tredje ledd og summen av pensjoner etter annet ledd. Eventuelle barnetillegg holdes utenfor ved beregningen av garantitillegget.

Dersom alderspensjon etter denne ordningen er tatt ut før eller ved 67 år, skal alderspensjon fra Folketrygden etter annet ledd bokstav beregnes som basispensjon, jf. Folketrygdlovens § 19-5 første ledd dividert med forholdstallet ved 67 år. Eventuelt basispensjonstillegg etter Folketrygdlovens § 19-9 tredje ledd og tillegg etter Folketrygdlovens § 19-14 femte ledd regnes med.

Dersom alderspensjonen etter denne ordningen er tatt ut etter 67 år skal, alderspensjonen fra Folketrygden som inngår i garantiberegningen etter annet ledd bokstav b, beregnes som basispensjon dividert med forholdstallet på det tidspunktet medlemmet fratrer med alderspensjon etter denne ordningen. Eventuelt basispensjonstillegg etter Folketrygdlovens § 19-9 tredje ledd og tillegg etter Folketrygdlovens § 19-14 femte ledd regnes med.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder tilsvarende for oppsatt alderspensjon, likevel slik at tjenestetiden etter tredje ledd fastsettes etter kapittel 4.

§ 5-7

Som underlag for aktuares årlige premieberegning benyttes alderspensjon beskrevet nedenfor. Aktuell alderspensjon beregnes etter § 5-1 til § 5-6. Pensjonsavtalen skal også gjenspeile hva som ligger til grunn for premieberegningen.

Medlem som fratrer etter fylte 65 år eller går direkte over fra ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) fra fylte 62 år skal ha alderspensjon som inntil 67 år utgjør den pensjon vedkommende er sikret etter reglene i ordningen for AFP.

For aktive medlemmer innmeldt før 1.6.2002 beregnes full årlig alderspensjon fra 67 år som differansen mellom 70 prosent av pensjonsgrunnlaget og en beregnet alderspensjon fra Folketrygden (grunnpensjon pluss tilleggspensjon, se neste ledd)

For aktive medlemmer innmeldt etter 31.5.2002 beregnes full årlig alderspensjon fra 67 år som differansen mellom 66 prosent av pensjonsgrunnlaget og en beregnet alderspensjon fra Folketrygden (grunnpensjon pluss tilleggspensjon, se neste ledd)

Grunnpensjonen fra Folketrygden settes til 75 prosent av grunnbeløpet.

Tilleggspensjonen fra folketrygden beregnes i Lov om foretakspensjon § 5-5. Til alderspensjon ytes barnetillegg på 10 prosent av brutto alderspensjon for hvert barn inntil 6 barn under 18 år som medlemmet plikter å forsørge eller forsørger.

§ 5-8

Medlem som ved oppnådd pensjonsalder fortsatt har full stilling i foretaket eller konsernforetaket har ikke rett til utbetaling av alderspensjon så lenge arbeidstakeren mottar lønn fra foretaker eller konsernforetaker. Tjenestetid utover pensjonsalder medregnes ved fratreden.

§ 5-9

Alderspensjonen utbetales fra den første dag medlemmet ikke oppebærer lønn. Når en alderspensjonist dør utbetales pensjonen ut måneden etter døds måneden. Dersom vedkommende etter seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettigede barn, utbetales pensjonen ytterlige en måned. For oppsatt alderspensjon gjelder bestemmelsene i kapittel 11.

Barnetillegg utbetales tidligst fra den dag barnet blir født og opphører senest ved utløpet av den måneden barnet fyller 18 år eller i tilfelle ved utløpet av måneden etter barnets død.

Et medlem som samtidig tjener opp rett til pensjon i mer enn ett arbeidsforhold, og fratrer ett av disse med rett til utbetaling av pensjon, får pensjon beregnet av lønnsnedgangen.

Alderspensjon under utbetaling reduseres eller faller bort dersom pensjonisten på ny tar innskuddspliktig stilling, jf. § 1-1. Denne bestemmelsen gjelder tilsvarende dersom pensjonisten tar stilling som er innskuddspliktig i en annen pensjonsordning som går inn under Overføringsavtalen med Statens pensjonskasse.

Alderspensjonen faller helt bort dersom forskjellen mellom registrert stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før fratreden, og ny stillingsprosent er mindre enn 10 prosentenheter. Er forskjellen minst 10 prosentenheter utbetales fortsatt pensjon beregnet etter reglene i § 5-4 punkt 3.

Sykepenger fra Folketrygden, beregnet av samme lønn som har vært pensjongivende for alderspensjonen, går til fradrag i sin helhet dersom alderspensjonen er beregnet på grunnlag av full tjenestetid. Er alderspensjonen ikke beregnet for full tjenestetid skal fradragsbeløpet avkortes forholdsmessig.

FOR MEDLEMMER FØDT I 1963 ELLER SENERE:

§ 5-10

Den årlige alderspensjon beregnes slik:

Opptjent pensjonsbeholdning (påslagsbeholdning), opptjent fra og med 1. januar 2020 dividert på folketrygdens delingstall. Pensjonsbeholdningen tjenes opp med en grunnsats på 5,7 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og en tilleggssats på 18,1 prosent av pensjonsgrunnlaget mellom 7,1 og 12 ganger G.

For medlemmer som ikke har rett til privat eller offentlig AFP gis et tillegg til alderspensjonen i form av betinget tjenestepensjon som tjenes opp med en sats på 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 7,1 ganger G. Betinget tjenestepensjon kommer ikke til utbetaling dersom medlemmet har rett til AFP. Opptjent betinget tjenestepensjon benyttes da som et fradrag i særskilt engangspremie for AFP.

Beregnet uttaksalder fastsettes i samsvar med den til enhver tid gjeldende bransjeavtale inngått i regi av Finans Norge. Gjeldende bransjeavtale er tilgjengelig på finansnorge.no.

Det gis pensjonsopptjening for tid med midlertidig uførepensjon og uførepensjon

Alderspensjon gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak av pensjon blir gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år. Dersom pensjonen ikke er tatt ut innen medlemmet fyller 75 år, utbetales pensjonen fra og med måneden etter fylte 75 år. Alderspensjonen kan tas ut helt eller delvis. Pensjonen graderes med 20, 40, 50, 60, 80 eller 100 prosent.

Årlig pensjon må på uttakstidspunktet minst utgjøre 30 prosent av folketrygdens grunnbeløp for at pensjonen skal kunne tas ut gradert. Dersom medlemmet mottar midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, kan ikke summen av uføregrad og uttaksgrad for alderspensjon overstige 100 prosent.

Det gis pensjonsopptjening for tid med midlertidig uførepensjon og uførepensjon. Opptjeningen skjer på grunnlag av pensjonsgrunnlaget som uførepensjonen er beregnet av.

Betinget tjenestepensjon gis tidligst fra og med måneden etter den måneden melding om uttak blir gitt, likevel tidligst fra og med måneden etter fylte 62 år. Pensjonen kan kombineres med arbeidsinntekt uten at pensjonen blir avkortet.

Fratrer et medlem sin stilling med minst ett års samlet medlemstid, men uten rett til straks å få pensjon etter dette kapitlet, har medlemmet rett til oppsatt påslagspensjon og oppsatt betinget tjenestepensjon.

Medlemmer med medlemstid før 2020 har rett til oppsatt alderspensjon dersom samlet medlemstid er minst tre år. Pensjonen beregnes av medlemmets pensjonsgrunnlag 31. desember 2019. Har medlemmet 31. desember 2019 lenger medlemstid enn 30 år, skal gjennomsnittlig stillingsandel beregnes med utgangspunkt i de 30 årene med høyest stillingsandel.

Den årlige alderspensjonen beregnes slik: a) Har medlemmet 31. desember 2019 full medlemstid eller mer, får medlemmet full alderspensjon. Full medlemstid er den medlemstiden medlemmet ville hatt fra den dagen vedkommende ble medlem av pensjonsordningen og fram til aldersgrensen, likevel ikke mer enn 40 år og ikke mindre enn 30 år. Pensjonen skal utgjøre 66 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Påslagsbeholdningen reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten. Regulering av alderspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonen reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosentpoeng.

KAPITTEL 6 UFØREPENSJON

§ 6-1

Medlem som ikke kan fortsette i sin vanlige stilling i foretaket eller konsernforetaket på grunn av sykdom eller skade, og som derved mister eller får redusert sin arbeidsinntekt, har rett til midlertidig uførepensjon eller uførepensjon, jf. likevel bestemmelsene nedenfor.

Et medlem som har tapt hele sin inntektsevne får rett til en årlig uførepensjon fra pensjonsordningen, som utgjør summen av:

- 25 prosent av grunnbeløpet, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget
- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp
- 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp

Pensjonsgrunnlaget skal beregnes ut fra den deltid medlemmet har på det tidspunkt retten til lønn fra arbeidsgiver opphører.

Pensjonen skal reduseres i forhold til opptjeningstiden. Opptjeningstiden regnes fram til aldersgrensen, maks 67 år.

Ved delvis uførhet avkortes uførepensjonen i forhold til uføregraden. Blir inntekten eller inntektsevnen senere endret, beholdes uføregraden uendret, men utbetalt pensjonen blir redusert i forhold til inntekten.

Delvis ervervsudyktighet gir rett til uførepensjon i forhold til graden av ervervsudyktigheten. Såfremt ervervsudyktigheten er minst 20 % utbetales uførepensjon fra den dag medlemmets inntektsevne har vært redusert i et sammenhengende tidsrom av 12 måneder, dog tidligst fra den dag da lønn fra foretaket eller konsernforetaket ifølge sentralt avtalte tariffavtale opphører. Uførepensjonen utbetales ikke så lenge medlemmet har rett til sykepenger i henhold til lov om Folketrygd.

Premie for uførepensjon beregnes til aldersgrensen som er fastsatt på stillingen, begrenset til pensjonsalder som er 67 år. Ved dødsfall utbetales pensjonen ut måneden etter døds måneden. Når medlemmet etterlater seg ektefelle, registrert partner eller pensjonsberettiget barn, utbetales pensjonen i ytterligere en måned.

Til uførepensjonen er det for hvert barn beregnet et tillegg på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Det regnes her med barn som fyller vilkårene for å få barnepensjon, og utbetaling av barnetillegg skjer frem til barnet fyller 18 år, eller til tidligere død.

§ 6-2

Pensjonskassens styre avgjør om betingelsene for rett til uførepensjon er oppfylt og fastsetter uføregraden, jf. likevel neste ledd. Medlemmets inntektsevne vurderes ut fra den arbeidsinntekt vedkommende antas å kunne skaffe seg i arbeid som er mulig eller høvelig for ham/henne.

Ved vurdering om det foreligger sykdom brukes det samme sykdomsbegrep som Folketrygden til enhver tid bruker.

Har medlemmet rett til arbeidsavklaringspenger eller uførepensjon fra Folketrygden er det en forutsetning for rett til uførepensjon fra pensjonskassen at vedkommende samtidig fremmer krav om stønad fra Folketrygden. Uførepensjon fra pensjonskassen fastsettes i slike tilfeller etter tilsvarende uføregrad som Folketrygden har fastsatt med mindre særlig grunner tilsier noe annet. Det ytes midlertidig uførepensjon når folketrygden innvilger arbeidsavklaringspenger, og uførepensjon når folketrygden innvilger uføretrygd.

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon ytes likevel ikke hvis uførheten skyldes sykdom eller lyte som medlemmet led av eller hadde symptomer på, og som det må antas at vedkommende kjente til ved innmelding i pensjonskassen, og som medfører arbeidsuførhet innen to år etter opptaket.

Bestemmelsene i foregående ledd gjelder tilsvarende ved økning av deltidsstilling.

For arbeidstakere som har vært medlem i annen offentlig pensjonsordning, og som har gått direkte over i pensjonskassen, regnes toårs kravet fra opptaket i den tidligere pensjonsordningen.

Det ytes heller ikke uførepensjon hvis uførheten skyldes forsettlig pådratt skade eller frivillig deltakelse i krig for fremmed makt.

Når særlig grunner taler for det kan styret i pensjonskassen tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfeller.

§ 6-3

Krav om uførepensjon bør settes fram innen ett år, jf. likevel reglene om foreldelse i lov om forsikringsavtaler § 18-6 om foreldelse av forfalte terminer.

Medlem som søker eller mottar uførepensjon er forpliktet til å gjennomgå de relevante og nødvendige legeundersøkelser som styret krever og til å gi alle opplysninger som kan være av betydning for bedømmelsen av uførheten, herunder opplysninger om arbeidsinntekt. Pensjonskassen bærer utgiftene ved de legeundersøkelser som styret krever.

Uførepensjonen kan reduseres eller falle bort selv om medlemmet er udyktig til tjeneste i sin stilling dersom medlemmets uførhet ikke antas å være til hinder for at vedkommende kan skaffe seg annet høvelig arbeid. Uredusert uførepensjon kan likevel tilstås for en tid av inntil to år fra pensjonens utbetalingstidspunkt.

Spørsmålet om fortsatt uførepensjon kan til enhver tid tas opp til ny behandling.

§ 6-4

Når et medlem blir ufør tilføres det en tilleggsreserve som skal dekke utbetaling av uførepensjon til medlemmet, samt sørge for fortsatt opptjening av øvrige pensjonsytelser etter pensjonsplanen. Størrelsen på tilleggsreserven er avhengig av uføregraden og dekkes av pensjonskassens innbetalinger av risikopremier for uførhet.

Ved lavere uføregrad enn 100 prosent skal det fortsatt innbetales en premie til pensjonskassen for medlemmet, dog redusert med uføregraden.

KAPITTEL 7

EKTEFELLEPENSIJON

§ 7-1

Gjenlevende ektefelle etter et medlem har rett til ektefellepensjon. Det samme gjelder gjenlevende ektefelle etter tidligere medlem som mottok avtalefestet pensjon (AFP) eller alderspensjon.

Likestilt med ektefelle er registrert partner i henhold til Lov om registrert partnerskap av 30. april nr. 40. Det ytes ikke pensjon til samboer til avdøde.

Rett til ektefellepensjon inntreffer ikke når medlemmet dør innen ett år etter innmelding i pensjonskassen, og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av ved tilsettingen og som medlemmet eller ektefellen må antas å ha kjent til. Når særlige grunner taler for det kan pensjonskassens styre innvilge hel eller delvis pensjon i slike tilfeller. Styret kan også bestemme at retten til ektefellepensjon skal falle bort når medlemmet dør innen ett år etter at ekteskapet ble inngått, og dødsfallet skyldes sykdom som medlemmet led av ved ekteskapsinngåelsen og som medlemmet eller ektefellen må antas ha kjent til.

Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 9 prosent av det pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon), jf. likevel overgangsreglene i § 7-2.

Er avdødes pensjonsgivende tjenestetid 30 år eller mer ytes det full ektefellepensjon. Dersom avdødes tjenestetid er mindre enn 30 år ytes det redusert ektefellepensjon. Pensjonen skal da utgjøre så mange trettideler av full pensjon som den avdøde har tjenesteår.

Dersom avdøde mottok avtalefestet pensjon (AFP) eller alderspensjon legges samlet faktisk medlemstid til grunn ved beregningen av pensjonen. Eller skal den tjenestetiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn. Ved fastsettelse av framtidig stillingsprosent tas utgangspunkt i stillingsprosent ved utløpet av siste kvartal før dødsfallet.

§ 7-2

Når gjenlevende ektefelle er født 1. juli 1950 og avdøde ble opptatt som medlem i pensjonskassen første gang før 1. januar 2001 ytes det ektefellepensjon etter bestemmelsene i denne paragraf. Det samme gjelder for gjenlevende ektefelle etter arbeidstakere med medlemskap i pensjonskassen fra før 1. juli 1977.

Full årlig ektefellepensjon skal utgjøre 60 prosent av alderspensjonen som det avdøde medlemmet hadde (bruttopensjon). Bestemmelsen etter § 7-1 femte- og sjette ledd gjelder tilsvarende.

Pensjonen reduseres eventuelt etter reglene i § 7-3

Gjeldende fra 01.02.2021 – for ektefeller som er født fra og med 1954:

Bruttoberegnet ektefellepensjon erstattes av nettoberegnet ektefellepensjon fra 67 år. Nettoberegnet ektefellepensjon, som erstatter bruttoberegnet ektefellepensjon, gis med ulike satser for de som har rett til behovsprøvd ektefellepensjon, og dem som har rett til ikke-behovsprøvd ektefellepensjon, jf. Nærmere regelverk om dette i Statens Pensjonskasse.

§ 7-3

Ektefellepensjon fastsatt etter reglene i § 7-2 skal reduseres i henhold til bestemmelsene i punkt 1 og 2 nedenfor, i denne rekkefølge. Dette gjelder likevel ikke ektefellepensjoner i de tilfeller medlemmet er innmeldt første gang før 1. april 1977.

1. Har gjenlevende ektefelle samtidig rett til alders- eller uførepensjon fra pensjonskassen eller fra annen offentlig tjenstepensjonsordning, kan ektefellepensjonen fra pensjonskassen ikke utbetales med større beløp enn at den samlede pensjon svarer til 60 prosent av summen vedkommendes egen pensjon og avdødes alderspensjon, jf. § 7-1 femte ledd og sjette ledd.
2. Når den gjenlevende ektefelle ut fra alder og inntektsevne, foreliggende arbeidsmuligheter og omstendigheter for øvrig kan ventes å få en årlig arbeidsinntekt som overstiger 50 prosent av grunnbeløpet i Folketrygden, skal ektefellepensjonen reduseres. Pensjonen skal reduseres med et beløp som utgjør 40 prosent av den del av forventet arbeidsinntekt som overstiger 50 % av grunnbeløpet. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av ektefellepensjonen kan saken prøves på nytt og ektefellepensjonen endres eller falle bort.

Når spørsmål om overgangsstønad eller pensjon fra Folketrygden til gjenlevende er avgjort, skal pensjonen fra pensjonskassen fastsettes etter den forventede arbeidsinntekt som er lagt til grunn i Folketrygden. Har gjenlevende ektefelle fylt 67 år skal ektefellepensjonen ikke avkortes med mindre vedkommende har arbeidsinntekt. Når gjenlevende ektefelle har fylt 70 år reduseres pensjonen ikke på grunn av arbeidsinntekt.

Hvis departementet gir nærmere forskrifter for fastsettelse av ektefellepensjon i Statens pensjonskasse, gjøres tilsvarende bestemmelser gjeldende i pensjonsordningen.

§ 7-4

Ektefellepensjonen utbetales fra og med den måned medlemmet dør og til utgangen av måneden etter gjenlevende ektefelles død.

Utbetaling av ektefellepensjon opphører dersom gjenlevende ektefelle inngår nytt ekteskap. Pensjonen utbetales igjen dersom det nye ekteskapet oppløses ved død eller skilsmisse.

Når ektefellepensjon er opphørt fordi gjenlevende ektefelle har inngått nytt ekteskap, kan styret i pensjonskassen bestemme at vedkommende skal få sin pensjon helt eller delvis tilbake dersom ektefelle samlet ikke har tilstrekkelige eksistensmidler.

Har vedkommende rett til ektefellepensjon fra denne eller annen pensjonsordning som går inn under Overføringsavtalen, også etter den siste ektefellen, kan den samlede ektefellepensjon overstige ektefellepensjonen etter 30 års tjenestetid etter den ektefelle som hadde det høyeste pensjonsgrunnlag.

Opphør og igangsetting av pensjon i henhold til foranstående bestemmelser skjer fra og med måneden etter at den begivenhet fant sted som betinget opphør eller igangsetting.

§ 7-5

Det avgjøres etter den ekteskapslovgivning som gjelder til enhver tid om fraskilt ektefelle skal ha rett til ektefellepensjon, og i tilfelle hvorledes pensjonen skal deles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

1. Når det ytes ektefellepensjon:

For 1 barn:	20 prosent av alderpensjonen
For 2 barn:	30 prosent av alderpensjonen
For 3 barn:	40 prosent av alderpensjonen
For 4 barn:	50 prosent av alderpensjonen
For 5 eller flere barn	60 prosent av alderpensjonen

2. Når begge foreldre er døde, og når det ellers ikke ytes ektefellepensjon ytes forhøyet barnepensjon:

For 1 barn:	50 prosent av alderpensjonen
For 2 barn:	70 prosent av alderpensjonen
For 3 barn:	80 prosent av alderpensjonen
For 4 barn:	90 prosent av alderpensjonen
For 5 eller flere barn:	100 prosent av alderpensjonen

Pensjonskassen kan bestemme at de satser som er fastsatt under punkt 2 ovenfor skal komme delvis til anvendelse når den av barnets foreldre som lever oppebærer redusert ektefellepensjon.

Den barnepensjon som kommer til utbetaling blir delt likt på alle pensjonsberettigede barn.

Barn etter foreldre som begge var medlemmer av pensjonskassen skal når begge foreldrene er døde ha barnepensjon beregnet etter forhøyede satser særskilt for hver av de stillinger foreldrene hadde. Bestemmelsene i § 3-1 om maksimumsgrunnlag får tilsvarende anvendelse.

Etterlater et medlem seg flere barnekull som oppdras hver for seg beregnes barnepensjonen særskilt for hvert barnekull og ansees gitt med like stort beløp til hvert barn innen det enkelte kull.

§ 8-3

Som underlag for aktuariens premiebergning benyttes årlig barnepensjon beskrevet nedenfor. Aktuell barnepensjon beregnes etter § 8-1 til § 8-2. Pensjonsavtalen skal også gjenspeile hva som ligger til grunn for premieberegningen. Tilsvarende paragraf for alderspensjon er § 5-7.

Barnepensjon utgjør 15 prosent av pensjonsgrunnlaget

Barnepensjon utbetales til barnet fyller 20 år.

KAPITTEL 9 REGULERING AV PENSJONER UNDER UTBETALING

§ 9-1

Regulering av pensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten og deretter fratrekkes 0,75 prosent. Ved første reguleringstidspunkt etter pensjonsuttak i månedene juni til april settes fratrukket forholdsmessig ned ut fra når i perioden pensjonen ble tatt ut.

Regulering av uføre-, enke- og enkemannspensjon under utbetaling foretas ved at pensjonsgrunnlaget reguleres årlig fra 1. mai i samsvar med lønnsveksten fram til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonsgrunnlaget i samsvar med lønnsveksten og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter 67 år.

Barnepensjon reguleres etter første punktum i leddet her.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling med alderspensjon eller avtalefestet pensjon før 67 år, skal omregnes fra måneden etter fylte 67 år ved at det oppreguleres med lønnsveksten fra fratredelsestidspunktet og fram til omregningstidspunktet. Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som etter kapittel 5 får alderspensjon fra fylte 65 år skal omregnes på tilsvarende måte. Bestemmelsen i første ledd annet punktum gjelder tilsvarende ved første regulering etter pensjonsgrunnlaget er omregnet.

Pensjonsgrunnlaget for medlemmer som fratrer sin stilling uten rett til straks å få pensjon eller avtalefestet pensjon fra arbeidsgiver, jf. § 2-2 reguleres lønnsveksten fram til det tidspunkt det ytes pensjon etter denne pensjonsordningen. Når en arbeidstaker har gått over fra et høyere til et lavere pensjonsgrunnlag, skal pensjonsgrunnlaget slik det fremkommer av § 3-2 reguleres tilsvarende.

Ved regulering av pensjoner og pensjonsgrunnlag etter første til fjerde ledd benyttes de reguleringsfaktorer Kongen fastsetter etter Folketrygdløven § 19-14 åttende ledd.

Reguleringstillegget dekkes ved belastning av premiefondet eller ved direkte innbetaling fra foretaket eller konsernforetaket.

KAPITTEL 10 SAMORDNING MED YTELSER FRA FOLKETRYGDEN MV.

§ 10-1

De pensjoner som er fastsatt i denne avtalen skal samordnes med andre offentlige pensjons- og trygdeytelser etter bestemmelsene i Lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser av 6. juli 1957 og forskrifter gitt i hjemmel av loven. Samordning med ektefellepensjon når avdøde ble medlem før 1.1.1977 skal ifølge samordningslovens bestemmelser for ektefellepensjon til enker født før 1.1.1955 hvor avdøde ble medlem før 1.10.1976. Dette gjelder likevel ikke nettoppensjon i henhold til § 7-1 og § 8-1.

Den som søker om alders-, uføre- eller etterlattepensjoner fra pensjonskassen kan pålegges å søke om tilsvarende ytelser fra Folketrygden. Hvis vedkommende ikke umiddelbart framsetter slik søknad, eller frasier seg en slik ytelse, kan pensjonskassen bestemme at det skal foretas samordning som det om det var tilstått slik ytelse, eventuelt kan styret bestemme at pensjonen skal falle helt bort.

KAPITTEL 11 RETT TIL OPPTJENT PENSJON VED OPPHØR AV MEDLEMSSKAP

§ 11-1

Medlem skal meldes ut av pensjonskassen i henhold til § 1-4 etter å ha opptjent minste tre års pensjongivende tjenestetid, men uten å få rett til straks begynnende utbetaling av pensjon, har rett til oppsatt pensjon. Dette gjelder likevel ikke medlem som slutter i foretakets eller konsernforetakets tjeneste med rett til straks løpende pensjon etter ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) fra fylte 62 år, jf. § 5-1

Ved uførhet eller død som inntreffer innen 14 dager etter at pensjonskassen har gitt skriftlig melding til arbeidstakeren om utmelding fra pensjonskassen skal foretas, er arbeidstakeren og eventuelle etterlatte sikret pensjon som om utmelding ikke var foretatt, jf. lov om forsikringsavtaler § 19-6. Dersom slik melding ikke sendes, opphører risikodekningen tidligst 2

måneder etter utmelding fra pensjonskassen. Ved permisjon opphører risikodekningen likevel først etter 2 år, jf. § 15-3.

Medlemmet og eventuelle etterlatte er sikret pensjon etter den til enhver tid registrerte stillingsprosent og pensjonsgrunnlag selv om utmelding eller andre endringer skal skje med tilbakevirkende kraft, jf. § 1-5.

Pensjonskassens opplysningsplikt fremgår av avtalens kapittel 16.

§ 11-2

Oppsatt pensjon omfatter alle pensjonsrettigheter i henhold til disse bestemmelser. Midler knyttet til oppsatt pensjon kan ikke overføres til annen pensjonsinnretning. Det enkelte medlem må fremsette krav om ytelser overfor pensjonskassen.

Oppsatt pensjon beregnes av pensjonsgrunnlag på fratredelsestidspunktet. Dersom medlemmet har hatt varierende arbeidstid skal det ved pensjoneringen fastsettes et gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag, jf. § 3-2 første og annet ledd. Pensjonen reguleres deretter som om den hadde vært under utbetaling i oppsettelsestiden. Senere regulering skjer i samsvar med § 9-1.

Pensjonen skal avkortes etter forholdet mellom faktisk medlemstid ved fratreden og den medlemstid vedkommende ville ha oppnådd ved aldersgrensen, likevel ikke mindre enn 30 år eller mer enn 40 år.

Arbeidstaker som har vært medlem i pensjonskassen før 1.1.1974 skal likevel ha pensjon beregnet etter bestemmelsene i § 5-4 punkt 2.

Rett til alderspensjon inntreer fra det tidspunkt det tidligere medlemmet når den aldersgrense som gjaldt for medlemmets stilling, likevel tidligst fra fylte 65 år og senest fra det tidspunkt medlemmet etter fylte 67 år får utbetalt alderspensjon fra Folketrygden. Har et medlem med høyere aldersgrense enn 67 år ikke tatt ut hel alderspensjon fra Folketrygden, jf. Lov om Folketrygd § 19-10, skal alderspensjonen reduseres forholdsmessig.

Oppsatt alderspensjon utbetales fra den første dag i måneden etter at rett til pensjon er inntrådt, likevel senest fra det tidspunkt vedkommende tar ut alderspensjon fra Folketrygden.

Rett til uførepensjon inntreer når det tidligere medlem får rett til foreløpig uførestønad eller uførepensjon fra Folketrygden. Uføregraden følger Folketrygdens uføregrad.

Gjenlevende ektefelle etter arbeidstaker med rett til oppsatt pensjon har rett til ektefellepensjon i henhold til reglene i kapittel 7.

Gjenlevende barn etter arbeidstaker med rett til oppsatt pensjon til barnepensjon i henhold til reglene i kapittel 8.

§ 11-3

Tar en utmeldt arbeidstaker på nytt stilling som medfører medlemskap i pensjonskassen, eller annen pensjonsinnretning som går inn under Overføringsavtalen i Statens pensjonskasse, faller retten til oppsatt pensjon bort.

Har arbeidstakeren vært med i flere pensjonsordninger som går inn under Overføringsavtalen, skal vedkommende få medregnet den samlede tjenestetiden ved pensjoneringen. Dette gjelder også om de enkelte tjenestetidsperioder er mindre enn tre år.

Er den oppsatte alderspensjon igangsatt før inntreden i den nye pensjonsberettigede stilling, faller denne pensjonen bort eller reduseres etter de regler som fremgår av punkt § 5-4 punkt 3.

§ 11-4

Hvis tjenestetiden, jf. § 2-1 og § 2-2, er mindre enn 3 år ved fratreden faller rett til opptjent pensjon bort. Premiereserven for opptjent pensjon blir værende i pensjonsordningen i tilfelle utbetaling i henhold til Overføringsavtalen skal beregnes.

Arbeidstakeren har rett til å fortsette opptjeningen av pensjonsrettighetene i en fortsettelsesforsikring, jf. Lov om forsikringsavtaler § 19-7. Premie for fortsettelsesforsikringen betales av arbeidstakeren.

Ved utmelding kreves erklæring om at medlemmet var arbeidsdyktig ved fratredelsen. Utmelding kan ikke finne sted hvis medlemmet er arbeidsudyktig etter en grad so minst tilsvarer den laveste uføregrad som kan gitt rett til uførepensjon i henhold til avtalen med vedlegg. Under spesielle forhold kan medlemmet likevel meldes ut av pensjonsordningen selv om vedkommende er arbeidsudyktig.

Pensjonskassen må i henhold til informasjonspliktreglene i Lov om forsikringsavtaler kapittel 11, sende medlemmene forsikringsbevis, jf. Lov om forsikringsavtaler § 11-2, og nødvendig informasjon i forsikringstiden, jf. lovens § 11-3.

KAPITTEL 12 UTBETALING AV PENSJONER

§ 12-1

Pensjon utbetales den 15 hver måned. Utbetaling av pensjon skjer til den pensjonsberettigede.

Barnepensjon utbetales til barnets mor eller far eller eventuell annen verge, eller til barnet selv hvis det er myndig.

Restpensjon ved alders- og uførepensjonist død utbetales til ektefellen eller, dersom denne også er død, til pensjonsberettigede barn. Etterlater pensjonisten seg verken ektefelle eller pensjonsberettigede barn skjer utbetalingen til boet. Restpensjon ved ektefellepensjonists eller barnepensjonists død, utbetales til boet. Partner i partnerskap som er registrert i henhold til Lov om registrert partnerskap likestilles med ektefelle.

§ 12-2

Ethvert medlem og enhver som hever eller krever pensjon er forpliktet til å gi pensjonskassen de opplysninger, legitimasjoner og attester som er tilgjengelige for vedkommende og som pensjonskassen trenger for å kunne ta stilling til pensjonskravet og utbetale pensjonen. Vedkommende må gi riktige og fullstendige svar på pensjonskassens spørsmål.

For utbetaling av barnetillegg til uførepensjon må det skaffes:

- a) attest som viser når barna er født, og hvem som er deres foreldre
- b) adopsjonsbevis for adopsjonsbarn
- c) bekreftelse på fosterbarnstatus

Når det første gang skal utbetales ektefellepensjon, må det skaffes

- a) dødsattest for avdøde
- b) bevis for at medlemmet ved dødsfallet var gift eller registrert partnerskap og opplysning om gjenlevende ektefelles/partners navn og adresse. Hvis medlemmet hadde fraskilt ektefelle i live må det også skaffes bevis for dette samt opplysninger til bedømmelse av vedkommendes rett til ektefellepensjon etter den ekteskapslovgivning som gjelder.

- c) Opplysninger om etterlatte har utbetalt egen pensjon og fra hvilket selskap eller pensjonskasse pensjonen utbetales fra.

Når det første gang skal utbetales barnepensjon, må det skaffes

- d) dødsattest for avdøde
- e) attest som viser når barna er født, og hvem som er deres foreldre
- f) adopsjonsbevis for adopsjonsbarn
- g) bekreftelse på fosterbarnstatus
- h) barnas adresse

Dersom det ved fremsetting av pensjonskrav gis uriktige eller ufullstendige opplysninger som vedkommende vet eller må forstå kan medføre at det blir utbetalt pensjon som denne ikke har krav på, kan pensjonskassens styre bestemme at retten til pensjon helt eller delvis skal falle bort.

Dersom forholdet bare er lite klanderverdig, bare angår en del av kravet eller dersom det foreligger særlige grunner, kan vedkommende etter reglene om Lov om forsikringsavtaler § 18-1 likevel ha rett til redusert pensjonsytelse i forhold til de pensjonsytelser som er fastsatt i avtalen.

§ 12-3

Pensjonskassen skal svare rente av pensjonsbeløp i samsvar med lov om forsikringsavtaler § 18-4 når det er gått to måneder etter at forsikringstilfellet er inntruffet, likevel tidligst fra to måneder etter at melding om forsikringstilfellet er sendt til pensjonskassen

Krav på forfalte pensjoner foreldes normalt etter 3 år, jf. Lov om forsikringsavtaler.

KAPITTEL 13 PREMIEFOND OG OVERSKUDD

§ 13-1 Premiefond

Det skal opprettes premiefond for foretaket og konsernforetaket som pensjonskassen omfatter.

Foretaket og konsernforetak kan innbetale premier til premiefond dersom dette er i overensstemmelse med bestemmelsene i Lov om foretakspensjon og Skatteloven. Dersom innbetalinger nødvendig for at forfalt premie skal kunne finansieres, skal foretaket eller konsernforetaket innbetale så mye som er nødvendig. Dersom premiefondet ved årets utgang overstiger de maksimale grenser fastsatt i Lov om foretakspensjon, vil det overskytende bli tilbakeført til foretaket.

Overskudd på avkastning og forsikringsrisiko (etter nødvendig avsetninger til risikoutjevningfondet) på premiereserve som ikke er knyttet til pensjoner under utbetaling, skal hvert år overføres til premiefondet.

§ 13-2 Fordeling av overskudd

Overskudd fordeles i henhold til forsikringsloven og Lov om foretakspensjon.

Overskuddet på kollektivporteføljen fordeles mellom konsernforetak i henhold til deres andel av premiereserven.

Overskudd på selskapsporteføljen tilfaller selskapsporteføljen, og fordeles mellom konsernforetak i henhold til deres andel av innskutt egenkapital.

C PREMIER

KAPITTEL 14 BEREGNINGSGRUNNLAG

§ 14-1

Pensjonskassen skal ha et beregningsgrunnlag til beregning av premier. Beregningsgrunnlaget skal være utarbeidet av pensjonskassens ansvarshavende aktuar i henhold til Forsikringsloven § 9-3, og skal være godkjent av Finanstilsynet. Pensjonskassens styre vedtar beregningsgrunnlaget.

Beregningsgrunnlaget angir enkeltelementene for de samlede premier foretaket og hvert konsernforetak skal betale til pensjonskassen for at pensjonskassen skal overta forpliktelsen til å utbetale pensjoner, for å dekke biometrisk risiko, for å forvalte pensjonsordningens midler og for å administrere ordningen. Finanstilsynet kan kreve pensjonskassens forsikringstekniske beregningsgrunnlag endres. Pensjonskassen kan kreve at premien endres dersom forutsetningene som var lagt til grunn ved fastsettelse av beregningsgrunnlaget fører til at dette ikke lenger er tilstrekkelig.

Hvis pensjonskassen endrer beregningsgrunnlaget, skal foretaket varsles med 2 måneders frist. Det nye beregningsgrunnlaget må godkjennes av Finanstilsynet.

Ved endring av beregningsgrunnlaget skal dette medføre omregning av premiereservene slik at det også har virkning på tidligere opptjening.

§ 14-2

Beregningsgrunnlaget består av netto dødelighets- og uføretariff, sikkerhetstillegg til denne, fortjenestemargin for forsikringsrisikoen, pris for forvaltningen av midlene, pris for de administrative tjenester, jf. Forsikringslovens § 9-3.

§ 14-3

Ved beregning av premiereserve og oppsatt rett ved utmelding eller ved opphør av pensjonsordningen brukes samme beregningsgrunnlaget som ved premieberegningen. Det samme gjelder ved omgjøring av en pensjon.

Oppsatt rett regnes uten noe fradrag i premiereserven.

§ 14-4

Såfremt krig, katastrofe eller lignende særlige forhold skulle gjøre det nødvendig, kan reglene for beregning av fripolise og premiereserve endres av pensjonskassen etter Kongens nærmere bestemmelser.

KAPITTEL 15

PREMIER

§ 15-1

Foretaket eller konsernforetakene dekker premien som er fastsatt etter denne avtale mellom foretaket og pensjonskassen. Foretaket eller konsernforetakene betaler likevel ikke tilskudd for den tid medlemmet mottar full uførepensjon.

Ved avtalt permisjon i inntil to år er vedkommende sikret pensjon ved død eller uførhet som om lønnsutbetalingen før permisjon hadde fortsatt. Det betales ikke premie for denne risikodekningen. Ved medlemskap i annen tjenestepensjonsordning i permisjonstiden gjelder risikodekningen likevel ikke.

§ 15-2

I den tid et medlem på grunn av permisjon, redusert arbeidstid eller andre forhold i tjenesten, herunder delvis arbeidsuførhet bare oppbeholder en del av lønnen, betales foretakets eller konsernforetakets tilskudd bare av denne del.

Et medlem har under avtalt permisjon uten lønn eller med delvis lønn rett til å betale full premie for et tidsrom av inntil to år. Slik frivillig premie beregnes i forhold til lønnsreduksjonen som følge av permisjonen og kommer i tillegg til eventuelt ordinært innskudd etter § 15-1.

Når særlig grunner tilsier det kan pensjonskassen tillate at frivillig premie betales for et lenger tidsrom enn to år.

Pensjonskassens styre kan fastsette særskilte regler for beregning av frivillig premie når vedkommende ikke er trygdet etter Lov om folketrygd, kapittel 1.

Et medlem som ønsker å betale frivillig premie etter foregående ledd må gi melding om dette innen to måneder fra den dag vedkommende ble meldt ut av pensjonskassen. Slik melding kan likevel i alle tilfelle gis innen én måned fra den dag medlemmet ble underrettet om utmeldingen.

Når særlig grunner tilsier det kan pensjonskassen tillate innbetaling av frivillig premie selv om medlemmet ikke har gitt melding innen fristens utløp.

Frivillig premie skal betales direkte til pensjonskassen innen én måned etter at krav om innbetaling er sendt. Etter forfall kan det kreves renter etter en rentesats som fastsettes av pensjonskassens styre. Rentesatsen kan ikke gå utover den rentesats som er fastsatt i henhold til morarenteloven.

Er frivillig premie ikke betalt innen 14 dager etter at pensjonskassen har sendt nytt varsel annulleres eventuelle rettigheter som måtte være registrert på grunn av forventet innbetaling.

Det nye varsel skal klart gi konsekvensene av at innbetaling ikke skjer innen den oppgitte frist.

§ 15-3

Innbetaling av frivillig premie fører til at medlemmet får tilsvarende permisjonstid medregnet som pensjongivende. Bestemmelsene i kapittel 2 gjelder tilsvarende.

Når innbetaling av frivillig premie etter § 15-2 opphører uten at ordinært medlemskap gjenopptas, jf. § 1-1, gjelder bestemmelsene i kapittel 15.

Ved avtalt permisjon i inntil to år er vedkommende sikret pensjon ved død eller uførhet som om lønnsutbetalingen før permisjon hadde fortsatt. Det betales ikke premie for denne

risikodekningen. Ved medlemskap i annen tjenstepensjonsordning i permisjonstiden, gjelder risikodekningen likevel ikke.

§ 15-4

Pensjonskassen beregnet sine premier på forskudd. Hovedpremieforfall er 1. januar. Pensjonskassen beregnet engangspremier og delpremier frem til neste hovedpremieforfall for arbeidstakere som innemeldes etter et hovedpremieforfall og for lønnsforhøyelser som finner sted etter hovedpremieforfall.

Pensjonskassen skal meddele foretaket og konsernforetaket om sine beregninger av premier senest 15 dager etter et hovedpremieforfall, eller hvis endringene finner sted på en annen dato, senest 15 dager etter at melding om endringene er mottatt og beregningen av nye ytelser er gjennomført i pensjonskassen.

Senest 30 dager etter premieforfallsdato skal foretaket og konsernforetak ha betalt den forfalte premie, eller minst så mye som er nødvendig for at dette og innestående på premiefond er tilstrekkelig til å dekke den forfalte premie frem til neste forfallsdato.

Premier for reguleringstillegg til pensjoner skal betales senest 30 dager etter pensjonsreguleringen er gjennomført i pensjonskassen. Tilsvarende gjelder for tilleggspremier som følge av endring av pensjonsgrunnlaget utenom hovedpremieforfall.

Det skal til enhver tid være innbetalt tilstrekkelig til at premiefondet er stort nok til å dekke forventede delpremier for 3 måneder.

D ANDRE BESTEMMELSER

KAPITTEL 16 FORETAKENES INFORMASJONSPLIKT OG MEDLEMMENES OPPLYSNINGSPLIKT MV.

§ 16-1

Foretaket skal gi arbeidstakerne skriftlig informasjon om pensjonskassens vedtekter og avtaler. Informasjon skal være utformet slik at det gir arbeidstakerne et godt bilde av medlemmenes rettigheter, premiene og pensjonskassens ytelser. Informasjonen skal være i overensstemmelse med Lov om foretakspensjon § 2-8 med tilhørende forskrifter og Lov om forsikringsavtaler. Ved endringer av betydning i pensjonsplanen, avtalen eller vedtektene skal foretaket eller konsernforetak gi arbeidstakerne tilsvarende skriftlig informasjon.

Om medlemmenes opplysningsplikt i forbindelse med igangsetting av pensjon, se § 12-2.

§ 16-2

Har vedkommende gitt uriktige opplysninger eller fortiet omstendigheter av betydning for pensjonsforholdet eller av andre grunner fått utbetalt for mye, kan pensjonskassens styre kreve tilbakebetalt for mye utbetalt pensjonsbeløp som er mottatt i strid med redelighet og god tro. Styret kan bestemme at tilbakebetaling skal skje ved reduksjon i framtidige utbetalinger.

§ 16-3

Eventuelle utgifter forbundet med oppfyllelse av opplysningsplikten er pensjonskassen uvedkommende. Pensjonskassen bærer likevel utgifter til legeundersøkelser og legeattester som den selv krever.

KAPITTEL 17 RETTIGHETENES UANGRIPELIGHET

§ 17-1

De rettigheter som et medlem har opptjent i henhold til disse vedtekter, kan ikke overdras eller pantsettes. Det kan heller ikke tas arrest, utlegg eller utpanting i dem.

Bestemmelsene ovenfor gjelder ikke for forfalte krav på pensjon, jf. Lov om forsikringsavtaler § 19-13.

KAPITTEL 18 ANSVARSBEGRENSNING SOM FØLGE AV KRISHENDING

§ 18-1

Hvis Norge kommer i krig kan Kongen bestemme at pensjonskassens ytelser bare skal utbetales delvis.

Har pensjonskassen lidt tap på grunn av krig kan pensjonskassens styre vedta at pensjoner under utbetaling og opptjente pensjoner inntil videre skal reduseres så lenge det anses nødvendig av hensyn til pensjonskassens fortsatte virksomhet. Vedtaket må godkjennes av Finanstilsynet.

§ 18-2

Hvis et medlem dør som følge av frivillig deltakelse i krig for fremmed makt er pensjonskassens ansvar begrenset til premiereserven som var oppsamlet for vedkommende på det tidspunkt dødsfallet fant sted.

Premiereserven nyttes til sikring av etterlattepensjoner i det forhold som fremgår i kapitlene 7 og 8.

Et medlem som har tapt sin inntektsevne som følge av frivillig deltakelse i krig for fremmed makt får ikke rett til uførepensjon.

Pensjonskassens styre kan likevel, med samtykke fra Finanstilsynet, bevilge uførepensjon og etterlattepensjon med inntil de beløp som ytes etter bestemmelsene i kapitlene 6-8.

KAPITTEL 19 ANKE

For behandling av anke over styrevedtak og andre vedtak truffet av pensjonskassen, herunder anvendelse av samordningsbestemmelser, gjelder Lov om anke til trygderetten, jf. lov av 16. desember 1966.

